

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS RELIGIJOS PAGRINDU LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRO 2005 M. SPALIO 12 D. ĮSAKYMU Nr. 1V-329 PATVIRTINTAME LEIDIMO LAIKINAI GYVENTI LIETUVOS RESPUBLIKOJE UŽSIENIEČIAMS IŠDAVIMO, KEITIMO, PANAIKINIMO, TAIP PAT ĮVERTINIMO, AR SANTUOKA, REGISTRUOTA PARTNERYSTĖ, ĮVAIKINIMAS AR ĮMONĖ YRA FIKTYVŪS, TVARKOS APRAŠE TYRIMO

2019-05-17 Nr. (18)SN-58)SP-64

Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2019 m. kovo 6 d. gautas Indijos Respublikos pilietės (duomenys neskelbtini) (toliau – Pareiškėja) skundas, kuriame teigiama, jog Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 patvirtinto Leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo (toliau vadinamas ir Aprašu) 36.3 punkto nuostatos yra diskriminuojančios religijos pagrindu.

Skunde nurodoma, jog Pareiškėja į Lietuvą atvyko 2018 m. rugpjūčio 17 d. šeimos susijungimo tikslu. 2018 m. birželio 3 d. Pareiškėja susituokė su Lietuvoje dirbančiu Indijos piliečiu, kuris nuo 2016 m. rugsėjo 21 d. dirba UAB „Medaifon Carrier Services“. 2018 m. rugsėjo 21 d. Pareiškėja kreipėsi į Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Imigracijos skyrių (toliau – Migracijos departamentas) dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvoje Lietuvos Respublikos dėl užsieniečių teisinės padėties įstatymo (toliau – Įstatymas) 43 str. 1 d. 5 punkto pagrindu.

Migracijos departamentas 2018 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. (15/4-1)31-00966/171-747 „Dėl atsisakymo išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir daugkartinės nacionalinės vizos Nr. 003829155 panaikinimo Indijos Respublikos pilietei (duomenys neskelbtini)“ (toliau – Sprendimas) atsisakė išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje ir nurodė atsisakymo motyvus.

Aprašo 36.3 punkte nurodytas pavyzdinis dokumentų sąrašas, kuris patvirtina, kad užsienietis turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Minėtame sąraše yra nurodyti dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ir bendrijos dvasininkas.

Skunde pažymima, kad Įstatymo nuostata dėl užsieniečio pagrįstų perspektyvų įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvoje nėra detalizuota. Tai pavesta nustatyti vidaus reikalų ministru. Šiame sąraše tarp dokumentų, patvirtinančių pagrįstas perspektyvas, yra ir neterminuota darbo sutartis, nors Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. A1-133, 41 punkte nurodyta, kad leidimas dirbti užsieniečiui išduodamas iki 2 metų, t. y. darbo sutartis negali būti neterminuota. Sprendime išdėstyti argumentai patvirtina aplinkybę, kad asmens teisės gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje šeimos sujungimo tikslu įgijimas priklauso nuo vidaus reikalų ministro patvirtintame sąraše nurodytų dokumentų – neterminuotos darbo sutarties ir / arba dokumentų, patvirtinančių asmens priklausymą tradicinei Lietuvos religinei bendrijai (bendruomenei) ar valstybės pripažintai religinei bendrijai.

Pareiškėja prašo kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su prašymu iširti, ar Aprašas atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos 22 str. 4 dalies, 26 str. 2 ir 3 dalių, 29 str. nuostatas.

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė Agneta Skardžiuvienė (toliau – lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 str. 1 ir 2 dalimis, kreipėsi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją ir Migracijos departamentą, prašydama per 5 darbo dienas nuo reikalavimo gavimo dienos (kuo skubiau) pateikti paaiškinimą dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių bei atsakyti į klausimus: kodėl, sprendžiant klausimą dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvoje išdavimo, būtina pateikti dokumentus, numatytus Aprašo 36 punkte, kuris numato dokumentus, būtinus pateikti asmenims, turintiems pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje; kokius dokumentus privalo pateikti asmuo, ketinantis gauti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje; kokią įrodomąją reikšmę turi dokumentai, jog užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės), valstybės pripažintos religinės bendrijos arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės narys; ar dokumento dėl priklausymo religinei bendruomenei pakanka teigiamam sprendimui dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvoje išdavimo.

Lygių galimybių kontrolierė prašė pateikti kitą, reikšmingą informaciją, susijusią su Pareiškėjos skunde išdėstytomis aplinkybėmis.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2019 m. balandžio 5 d. Tarnyboje gautame rašte Nr. 1D-1892 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – raštas) Vidaus reikalų ministerija kartu su Migracijos departamentu pateikė informaciją, jog užsieniečių atvykimo ir išvykimo, buvimo ir gyvenimo, kitus užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimus reglamentuoja Įstatymas. Įstatymo 51 str. 5 dalyje nustatyta, kad prašymų išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi pateikimo ir leidimų laikinai gyventi užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo tvarką, taip pat tvarką, kaip įvertinama, ar užsienietis atitinka leidimo laikinai gyventi išdavimo ar keitimo sąlygas, ar nėra atsisakymo išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi ir leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindų, ir tvarką, kaip įvertinama, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su užsienio reikalų ministru. Ši tvarka nustatyta Aprašu.

Įstatymo 43 str. nustatyti atvejai, kada užsieniečiams išduodami leidimai laikinai gyventi šeimos susijungimo atveju. Minėtos nuostatos 6 dalis nustato, kad 43 str. 1 d. 2, 5, 6 punktuose nurodytas užsienietis, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo tikslu, turi būti pagyvenęs Lietuvos Respublikoje pastaruosius 2 metus, turėti ne mažiau kaip vienus metus galiojantį leidimą laikinai gyventi ir turėti pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, reglamentuojamas šio įstatymo 51 str. 5 dalyje nustatytą tvarką. Minėtoje nuostatoje taip pat įrašyta, kad pirmiau nurodyti reikalavimai (dėl pagrįstų perspektyvų įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvoje) netaikomi.

Pagal Aprašo 17.5, 24.11.3, 24.14.3 papunkčius, užsienietis, kuris kreipiasi dėl leidimo laikinai gyventi šeimos susijungimo pagrindu, turi pateikti dokumentus, patvirtinančius užsieniečio, su kuriuo dėl leidimo besikreipiantis užsienietis pageidauja susijungti, pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvoje. Dokumentai, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos, valstybės pripažintos religinės bendrijos arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės narys, vertintini kaip dokumentai, galintys patvirtinti užsieniečio pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Taip pat jie gali patvirtinti savarankišką leidimo laikinai gyventi išdavimo pagrindą.

Rašte teigiama, kad vien tik dokumento dėl priklausymo religinei bendruomenei nepakanka teigiamam sprendimui dėl leidimo laikinai gyventi priimti. Užsienietis turi pateikti ir kitus Aprašo 17 punkte išvardintus dokumentus. Aprašo 36 punkte nurodyta, jog dokumentas, kad užsienietis yra

tradicinės Lietuvos religinės bendruomenės ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas, nėra vienintelis dokumentas, galintis patvirtinti, kad užsienietis turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

Migracijos departamento duomenimis, Pareiškėja, kreipdamasi dėl leidimo laikinai gyventi, siekdama įrodyti, kad atitinka Įstatymo 43 str. nurodytą leidimo laikinai gyventi išdavimo pagrindą, pateikė tik šeiminius ryšius su užsieniečiu, turinčiu leidimą laikinai gyventi, patvirtinančius dokumentus, sutuoktinio terminuotą darbo sutartį. Kitų dokumentų, nurodytų Aprašo 36 punkte, nepateikė. Migracijos departamento duomenimis, Pareiškėja nepagrindė savo prašymo dėl leidimo laikinai gyventi aplinkybėmis dėl Pareiškėjos sutuoktinio priklausymo religinei bendrijai. Taip pat nepateikė jokių kitų duomenų, kad Pareiškėjos sutuoktinis turi pagrindą gyventi Lietuvoje be pertraukos 5 metus.

Pareiškėjos skundas dėl Migracijos departamento atsisakymo išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje išnagrinėtas Vilniaus apygardos administraciniame teisme.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Atsižvelgiant į tai, kad skunde išdėstyti argumentai dėl Sprendimo, kuriuo atsisakyta išduoti Pareiškėjai leidimą laikinai gyventi, išnagrinėti Vilniaus apygardos administraciniame teisme, skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 patvirtinto Leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo 36.3 punkte išdėstyta nuostata – dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, yra be kita ko, dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis, gavęs leidimą laikinai gyventi, turi pagrindą gyventi Lietuvos Respublikoje be pertraukos 5 metus (pavyzdžiui, šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, santuoką patvirtinantis dokumentas arba registruotos partnerystės sutartis, dokumentas, patvirtinantis, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas), neprieštaruoja Lygių galimybių įstatymo 5 str. 1 punktui, įpareigojančiam valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir

galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Diskriminacijos sąvoka paprastai siejama su lygių galimybių, lygiateisiškumo pažeidimu, o nediskriminavimas – su asmenų lygaus traktavimo, lygių galimybių realizavimo kategorijomis. Konstitucinė diskriminacijos samprata atskleidžiama, pasiremiant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 str., kuriame numatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs, ir nurodoma, jog žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas.

Lygių galimybių įstatymo 5 str. 1 punkte nurodyta, jog valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Pareiškėjos teigimu, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 patvirtinto Leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo 36.3 punkte išdėstyta nuostata yra diskriminuojanti religijos pagrindu.

Įstatymo 43 str. 1, 6 dalyse išdėstyta, kada šeimos susijungimo atveju užsieniečiui išduodamas leidimas laikinai gyventi. Tais atvejais, kai: Lietuvos Respublikoje gyvena nepilnamečio užsieniečio tėvai ar vienas iš jų arba vieno iš jų, globojančio nepilnamečių užsieniečių, sutuoktinis, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba turi leidimą gyventi; Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis ir kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba užsieniečių, turintis leidimą gyventi; jis yra užsieniečio, turinčio leidimą gyventi, pirmos eilės tiesiosios aukštutinės linijos giminaitis; užsieniečio, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo tikslu, turi būti pragyvenęs Lietuvos Respublikoje pastaruosius 2 metus, turėti ne mažiau kaip vienus metus galiojantį leidimą laikinai gyventi ir turėti pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, atveju taikoma Įstatymo 51 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka. Prašymų išduoti ar pakeisti

leidimą laikinai gyventi pateikimo ir leidimų laikinai gyventi užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo tvarką, taip pat tvarką, kaip įvertinama, ar užsienietis atitinka leidimo laikinai gyventi išdavimo ar keitimo sąlygas, ar nėra atsisakymo išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi ir leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindų, ir tvarką, kaip įvertinama, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su užsienio reikalų ministru.

Vadovaujantis Įstatymo 43 str. 6 d., užsienietis, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo atveju, privalo atitikti šiuos kriterijus: 1) turi būti pragyvenęs Lietuvos Respublikoje pastaruosius 2 metus; 2) turėti ne mažiau kaip vienus metus galiojantį leidimą laikinai gyventi; 3) turėti pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Aplinkybės (dokumentus), leidžiančias teigti, kad užsienietis, kurio šeimos nariai atvyksta šeimos susijungimo atveju, turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvoje, yra nustatytos Aprašo 36 punkte.

Pareiškėjos teigimu, Aprašo 36.3 punkto, kuriame nurodoma, kad pagrįstą perspektyvą įrodo dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis, gavęs leidimą laikinai gyventi, turi pagrindą gyventi Lietuvos Respublikoje be pertraukos 5 metus (pavyzdžiui, šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, santuoką patvirtinantis dokumentas arba registruotos partnerystės sutartis, dokumentas, patvirtinantis, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas), turinys yra diskriminuojantis religijos pagrindu. Kadangi užsieniečiams, atvykstantiems šeimos susijungimo atveju į Lietuvą, kai sutuoktinis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas, yra sudarytos prioritetingos sąlygos gauti leidimą gyventi Lietuvoje, nes tokios aplinkybės ir tai patvirtinantys dokumentai pagrindžia pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvoje.

Tiesioginė diskriminacija yra elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais, ir vertinama, ar panašiomis aplinkybėmis jie yra vertinami vienodai, ar jiems taikomas vienodo elgesio principas.

Pareiškėjos teigimu, asmenys, priklausantys tradicinėms Lietuvos religinėms bendrijoms (bendruomenės) ar esantys valstybės pripažintų religinių bendrijų arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčių kitų religinių bendruomenių nariais, atsiduria geresnėje padėtyje nei asmenys, kurie nėra minėtų religinių bendruomenių nariai. Pareiškėja negalėjo pasinaudoti šia teise, nes jos sutuoktinis nepriklauso nė vienai iš minėtų religinių bendruomenių.

Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo 36 str. 3 dalyje išdėstyta nuostata yra aiškinama remiantis Įstatymo 45 str. 1 d. 6 punktu, kuriame nurodoma, jog leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris užsiima ir ketina toliau užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje, kai jis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas, atvykstantis į Lietuvos Respubliką užsiimti veikla pagal Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymą, jeigu dėl užsieniečio atvykimo tarpininkauja atitinkamos religinės bendrijos (bendruomenės) vadovybė ir patvirtina, kad užsienietis turės lėšų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje.

Įstatymo 45 str. 1 d. 6 punkto nuostatose kalbama ne apie asmenis, priklausančius tam tikroms religinėms bendrijoms (bendruomenėms), bet apie asmenis, kurie ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje kaip dvasininkai, vienuoliai ir pan., t. y., tam tikrų religinių bendrijų (bendruomenių) atstovai, deleguoti atlikti Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme numatytą teisėtą veiklą.

Asmuo, besikreipiantis dėl leidimo gyventi Lietuvoje išdavimo šiuo pagrindu, privalo atitikti šiuos kriterijus: 1) atvykti į Lietuvą su tikslu užsiimti teisėta veikla; 2) būti Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas; 3) dėl užsieniečio atvykimo tarpininkauja atitinkamos religinės bendrijos (bendruomenės) vadovybė, kuri patvirtina, kad užsienietis turės lėšų, kurių pakaks pragyventi Lietuvos Respublikoje.

Šioje nuostatoje kalbama apie priklausymą religinei bendruomenei, tačiau tai nėra vienintelis kriterijus, kurio (ne)atitinkant (ne)išduodamas leidimas gyventi Lietuvoje. Tai yra speciali nuostata, leidžianti suteikti leidimą laikinai gyventi, atsižvelgiant į užsieniečio teisėtą veiklą, kurią jis ketina vykdyti Lietuvoje. Be to, šioje nuostatoje nėra išskiriamos tik tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės), bet ir valstybės pripažintos arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 45 str. 1 dalyje išvardinti ir kitų sričių specialistai (žurnalistai, sportininkai, politikai), kuriems, atvykstant į Lietuvą tikslu užsiimti teisėta veikla, išduodamas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje.

Rašte pažymima, kad aplinkybės dėl priklausymo religinei bendruomenei nepakanka, kad būtų priimtas teigiamas sprendimas dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvoje. Užsienietis turi pateikti ir kitus Aprašo 17 punkte nurodytus dokumentus.

Migracijos departamento interneto svetainėje (nuoroda: <https://www.migracija.lt/index.php?-1737340597>) išsamiai apibrėžiama, kas yra religinės bendruomenės narys, tai: „tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas, atvykstantis į Lietuvą užsiimti veikla pagal Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymą, jeigu dėl jūsų atvykimo tarpininkauja atitinkamos religinės bendrijos (bendruomenės) vadovybė ir patvirtina, kad jūs turėsite lėšų, kurių pakanka pragyventi Lietuvoje“ (citatos kalba netaisyta).

Šis apibrėžiamas patvirtina aplinkybę, kad Aprašo 36.3 punkte nurodytas pagrįstų perspektyvų pavyzdys turi būti aiškinamas vadovaujantis Įstatymo 45 str. 1 d. 6 punkte išdėstyta nuostata; taip pat patvirtina aplinkybę, kad pabrėžiamas ne fizinis asmuo, priklausantis tam tikrai religijai, o asmuo, kuris užsiima teisėta veikla, atstovaudamas tam tikros religijos bendruomenei.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog Apraše numatyti pagrįstų perspektyvų pavyzdžiai (šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, santuoką patvirtinantis dokumentas arba registruotos partnerystės sutartis, dokumentas, patvirtinantis, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas) taikomi atskiroms užsieniečių, ketinančių gauti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, grupėms, skirstomoms pagal leidimo laikinai gyventi išdavimo ir keitimo pagrindus.

Įstatyme nustatytas atskiras reglamentavimas atsižvelgiant į leidimo laikinai gyventi išdavimo ir keitimo pagrindus, kai: užsienietis turi teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nustatyta tvarka; yra lietuvių kilmės asmuo; yra šeimos susijungimo atvejais; ketina dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą pagal šio Įstatymo 44¹ straipsnio nuostatas; perkeliamas įmonės viduje pagal šio įstatymo 44² straipsnio nuostatas; užsiima ir ketina toliau užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje pagal šio įstatymo 45 straipsnio nuostatas; ketina užsiimti teisėta veikla, susijusia su naujų technologijų ar kitų Lietuvos Respublikos ūkio ir socialinei plėtrai reikšmingų naujovių diegimu, pagal šio Įstatymo 45¹ straipsnio nuostatas ir pan.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pagrįstas perspektyvas pagrindžiančius dokumentus (nurodyti skliaustuose) – šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, santuoką patvirtinantis dokumentas arba registruotos partnerystės sutartis – privalo pateikti užsieniečiai, kurie kreipiasi dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvoje šeimos susijungimo atveju (Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 43 str.). Tuo tarpu dokumentus, patvirtinantis, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas, privalo pateikti užsieniečiai, kurie ketina užsiimti Lietuvoje teisėta veikla (Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 45 str.). Šie du pavyzdžiai negali būti priskirti prie vieno leidimo laikinai gyventi Lietuvoje pagrindo – šeimos susijungimo atveju. Šiuo atveju aiškiai išskiriami kelių pagrindų dokumentai, kurie patvirtina pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

Remiantis išdėstytais argumentais, konstatuotina, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329, patvirtinto Leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo 36.3 punkte išdėstyta nuostata – dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis turi pagrįstas perspektyvas įgyti teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, yra, be kita ko, dokumentai, patvirtinantys, kad užsienietis, gavęs leidimą laikinai gyventi, turi pagrindą gyventi Lietuvos Respublikoje be pertraukos 5 metus (pavyzdžiui, šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, santuoką patvirtinantis dokumentas arba registruotos partnerystės sutartis, dokumentas, patvirtinantis, kad užsienietis yra tradicinės Lietuvos religinės bendrijos (bendruomenės) ar valstybės pripažintos religinės bendrijos narys arba Lietuvos Respublikoje juridinio asmens statusą turinčios kitos religinės bendruomenės ar bendrijos dvasininkas), neprieštarauja Lygių galimybių įstatymo 5 str. 1 punktui, įpareigojančiam valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Pripažinti skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją, Migracijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė